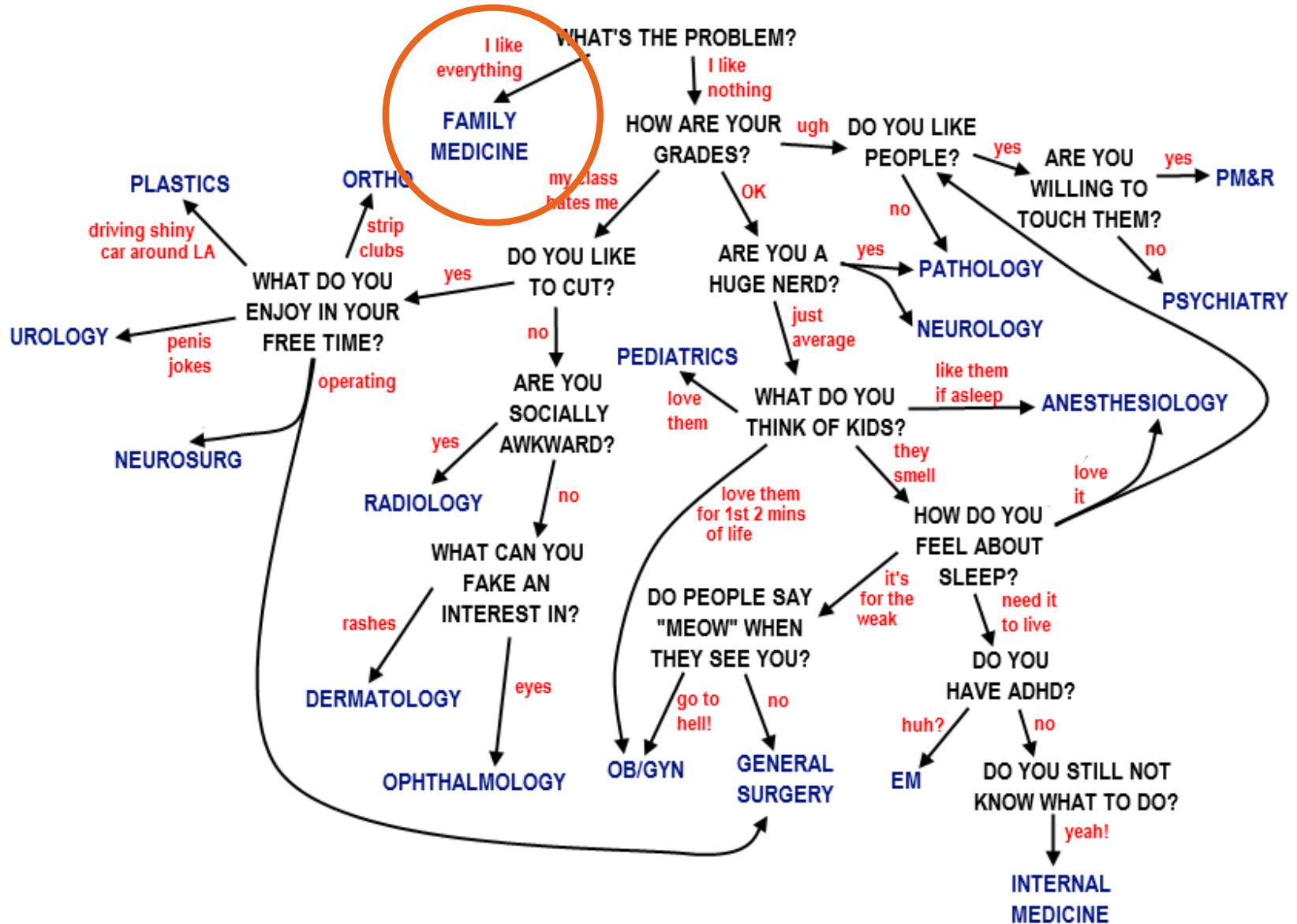

Vodenje izbranih bolnikov

ASIST. MATEJA KOKALJ KOKOT, DR.MED.

I DON'T KNOW WHAT MEDICAL SPECIALTY TO CHOOSE!

Namen specializacije v ambulanti zdravnika DM?

- Gledati, poskušati, delati, ocenjevati svoje delo in izide ter biti ocenjen... v okolju ambulante družinskega zdravnika.
- *Slišim in pozabim.
Vidim in si zapomnim.
Naredim in razumem.*
Konfucij (551-479 p.n.š.)
- Cilj: Po dveh letih biti usposobljen za samostojno delo v ambulanti družinske medicine.

Podrobnejši cilji specializacije druž. medicine

- Utrditi znanje, potrebno za delo v ambulanti DM.
- Dopolniti znanje, specifično za delo v ambulanti DM.
- Naučiti se uporabiti pridobljeno znanje.
- Utrditi veščine, potrebne za delo v ambulanti DM.
- Naučiti se usmerjene anamneze, pregleda in racionalnega pristopa k reševanju problemov.
- Naučiti se stopenjske delitve dela.
- Naučiti se celovitega in celostnega pristopa.
- Pridobiti ustrezen odnos do bolnikov, sodelavcev, drugih v zdravstveni dejavnosti in do samega sebe.

Zakaj praktične izkušnje v ambulanti DM?

- Imate veliko bazo teoretičnega znanja.
- Osvojili ste veščine nujne medicinske pomoči (pripravnštvo).
- Odnos do bolnikov in sodelavcev?

Tim ambulante družinske medicine

- zdravnik specialist družinske ali splošne medicine
- ambulantna medicinska sestra – srednja medicinska sestra
- diplomirana medicinska sestra

- v sodelovanju s
  - ✦ patronažno medicinsko sestro
  - ✦ reševalno / nujno medicinsko službo
  - ✦ policijsko postajo
  - ✦ centrom za socialno delo
  - ✦ psihiatrom / psihiatrično bolnišnico

Delo v ambulanti družinskega zdravnika

- poleg zdravljenja akutno zbolelih tudi preventiva in vodenje kroničnih bolnikov
- dispanzerska metoda dela

Načela dispanzerske metode dela

- **Trajno aktivno spremljanje** in proučevanje zdravstvenega stanja (**zaupane**) **populacije z zbiranjem, analiziranjem in razlago podatkov o kazalcih zdravja in bolezni te populacije.**
- Poznavanje **družinskih, delovnih, socialnih in ekonomskih** okoliščin **te populacije.**
- Aktivno preprečevanje, zgodnje odkrivanje in evidentiranje dejavnikov tveganja ter **ustrezno ukrepanje pri odkritih dejavnikih tveganja pri posameznikih in pri rizičnih skupinah.**
- Načrtovanje in izvajanje **dejavnosti glede na aktualne zdravstvene probleme.**

Elementi dispanzerske metode dela

- **Poznati moramo svoje bolnike – populacijo(-e).**
  - Kronične bolnike ali ogroženo skupino prebivalstva **vodimo na posebnem seznamu.**
- Uporabljati mora **multidisciplinarni**, tj. timski **način dela z bolniki** – delitev dela.
- **Sistematično** izvajamo usmerjene ukrepe.
  - redni letni hišni obiski pri starostnikih, ki ne zmorejo samostojno priti v ambulanto
  - priložnostno letno merjenje krvnega tlaka
  - cepljenje proti gripi

‘Vaši’ bolniki

- Vsak specializant v času dela v ambulanti družinske medicine med specializacijo spremlja:
  - vsaj 60 kroničnih bolnikov
  - vsaj 3 družine
  - opravi 100 presejanj za srčno-žilne bolezni

www.drmed.org – Izobraževanja – Specializacija

← → ↻ www.drmed.org/program-in-gradiva/ ☆ 🔍 📌 📄 ⋮

Aplikacije Sparkasse Drobtnice "BELA MILINA" Drevored Siol.net Gmail OŠ LA Gunnerkrigg Hiša eksperimentov Tenerife IPCRG Trasa Spodnje Radvar nastja kovavec ITLS » Drugi zaznamki

Združenje zdravnikov družinske medicine Slovenije

ISSN 1581-2669

NOVICE PREDSTAVITEV STROKOVNI SVET IN SEKCIJE SODELOVANJE E-KNJIŽNICA **IZOBRAŽEVANJA** GALERIJA SLIK KONTAKT

Program in gradiva

Na straneh [Katedre za družinsko medicino MF UL](#), ki je pooblaščen za izvajanje modularnega dela specializacije, najdete [pogram specializacije](#), [urnike in gradiva](#) za posamezne skupine po sklopih specializacije. Delovna skupina za izobraževanje pri Svetovnem združenju zdravnikov družinske medicine (WONCA) je izdala standarde specializacije iz družinske medicine, ki so prevedeni tudi v slovenščino.

Nekaj spletnih povezav do gradiv, priporočenih med specializacijo

Navodila za vodenje 60 kroničnih bolnikov in 100 presejanj

Seznami kroničnih bolnikov – navodila za spremljanje in pripravo na specialistični izpit

Vsak specializant v času dela v ambulanti družinske medicine med specializacijo spremlja vsaj **60 kroničnih bolnikov in 100 presejanj za srčno-žilne bolezni**. Pri tem si pomaga z (1) **zbornikom** za posameznega bolnika (stran <http://www.drmed.org/wp-content/uploads/2014/06/Zbirnik.pdf>) in (2) **obrazcem za spremljanje določene kronične bolezni** (<http://www.drmed.org/vlozni-listi/>).

English Slovenian

Kako se včlanim?

Pogoji in postopek

Pristopna izjava

Strokovna srečanja

Prijava na strokovna srečanja

KOLENDAR strokovnih srečanj ZZDM

Povezave

- Katedra MB
- Katedra LJ
- E-medicina
- WONCA
- F0000

Navodila za vodenje 60 kroničnih bolnikov

- 10 bolnikov z zvišanim krvnim tlakom
- 5 bolnikov s sladkorno boleznijo tipa 2
- 5 bolnikov s kronično pljučno boleznijo, tj. z astmo ali s KOPB
- 5 bolnikov s kostno-mišičnimi težavami, tj. s kroničnimi bolečinami v hrbtenici, z artrozo, z revmatoidnim artritisom
- 5 bolnikov z duševnimi motnjami, tj. z (generalizirano) anksioznostjo, z depresijo, z demenco in s psihotično boleznijo
- 3 bolnike z rakom
- 3 bolnike, ki se zdravijo pretežno na domu
- 4 bolnike z zasvojenostjo oz. škodljivo rabo psihotropnih snovi, tj. tvegana ali škodljiva raba alkohola, uporaba prepovedanih drog ali v programu odvajanja, uporaba benzodiazepinov
- 20 bolnikov z različnimi kroničnimi boleznimi in stanji:
  - z benigno povečano prostato, z urinsko inkontinenco in uporabo inkontinenčnega programa, na antikoagulantnem zdravljenju, na substitucijskem zdravljenju hipotiroze, z osteoporozo, s srčnim popuščanjem, po miokardnem infarktu, po možganski kapi, s SŽO > 20 %, s putiko, z migreno, dolgoletna kadilca, z multiplo sklerozo, s periferno arterijsko boleznijo, oskrbovalca hudo bolnega, bolnika z oceno invalidske komisije preostala delovna zmožnost 4 ure, bolnika v bolniškem staležu več kot 6 mesecev pred začetkom spremljanja

Bolnike vodite s pomočjo obrazcev

- vsak bolnik ima svoj zbirnik
- ter dodatno lahko še obrazce za spremljanje posameznih kroničnih bolezni

Združenje zdravnikov družinske medicine & Zavod za razvoj družinske medicine

ZBIRNIK

Seznam kroničnih bolezni in stanj

št.	od leta	ICD 10	diagnoza	opombe
1			KAD1*	cigaret dnevno
2		Z13.6	Srčno-žilna ogroženost	
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				

*Pri kadilcu vpišemo leto, od kar kadi, vpišemo ICD 10 šifro F17.1, in pod opombe količino cigaret dnevno. Pri nekadilcu v polje ICD 10 vpišemo z velikimi tiskanimi NE.

Seznam zdravljenja*

št.	ICD 10**	od leta	zdravilo / MTP	opombe
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				

*Računalniški izpis lahko naredite na zadnji strani zbirnika.

**Vpišite problem s seznama kroničnih bolezni in stanj, za katerega prvenstveno prejema predpisano zdravilo.

Vložni list za spremljanje bolnikov

The screenshot shows a web browser window with the address bar displaying "www.drmed.org/vlozni-listi/". The browser's address bar and tabs are visible at the top. The website's header features a logo on the left and the text "Združenje zdravnikov družinske medicine Slovenije" with "ISSN 1581-2669" below it. A navigation menu is located below the header, with "E-KNJIŽNICA" highlighted in blue. The main content area is titled "Vložni listi za spremljanje bolnikov" and lists various medical topics. On the right side, there are several blue buttons and links, including "Kako se včlanim?", "Povezave", and a list of departments.

Vložni listi za spremljanje bolnikov

Antikoagulantno zdravljenje – vložni list
Antikoagulantno zdravljenje – kartonček
Asthma
AUDIT-C_ocena_pitja_alkohola
BHP
Sladkorna bolezen
Urinska inkontinenca
Zvišan krvni tlak

AUDIT – C – VPRAŠALNIK O RABI ALKOHOLA

EDINBURŠKI VPRAŠALNIK (EPDS) – VPRAŠALNIK ZA ODKRIVANJE POPOPORodne DEPRESIJE

VPRAŠALNIK ZA UGOTAVLJANJE ANKSIOZNOSTI IN DEPRESIJE – DUKE-AD

VPRAŠALNIK O SPOLNEM ZDRAVJU ZA MOŠKE

VPRAŠALNIK O KAJENJU (FAGERSTRÖMOV TEST)

VPRAŠALNIK ZA OSEBE S TEŽAVAMI Z ZADRŽEVANJEM URINA

VPRAŠALNIK O PROSTATI

VPRAŠALNIK O SPOLNI DISFUNKCIJI, POVEZANI S PSIHOTROPNIM ZDRAVLJENJEM

English Slovenian

Kako se včlanim?

Pogoji in postopek

Pristopna izjava

Strokovna srečanja

Prijava na strokovna srečanja

KOLENDAR strokovnih srečanj ZZDM

Povezave

- Katedra MB
- Katedra LJ
- E-medicina
- WONCA
- EQuiP
- EURACT
- EGPRN
- EUROPREV
- VdG
- EURIPA
- Specializacija iz DM

Vložni list za spremljanje bolnikov

Združenje zdravnikov družinske medicine & Zavod za razvoj družinske medicine

Vložni list sladkornega bolnika

Ime in Priimek: _____ Št. kartona: _____

Od leta: _____ Višina: _____ Ogroženost: _____ Drugo: _____

Pregled nog: _____

Retenti: _____

Okulist: _____

DATUM	KSI/HbA	URIN			TEŽA	RR	ZDRAVILA	OP.
		SLAD.	ALB.	KET.				
					/			
					/			
					/			
					/			
					/			
					/			
					/			
					/			
					/			
					/			
					/			
					/			
					/			
					/			
					/			
					/			
					/			
					/			
					/			
					/			

Združenje zdravnikov družinske medicine & Zavod za razvoj družinske medicine

Vložni list »Sandvikov vprašalnik za določitev stopnje teže inkontinence seča«*

Ime in priimek: _____ Št. kartona: _____

Rojen: _____ Diagnoza: _____ Od leta: _____ dalje

1. POGOSTOST: Kako pogosto Vam uhaja urin?

točke pogostost

- 0 nikoli
- 1 manj kot enkrat na mesec
- 2 od enkrat do nekajkrat na mesec
- 3 enkrat ali večkrat na teden
- 4 vsak dan in/vsako noč

2. KOLIČINA: Koliko urina Vam vsakič uide?

točke pogostost

- 1 nekaj kapljice ali malo
- 2 več / v curku

3. Stopnja urinske inkontinence (pogostost X količina)**

zmnožek	določitev stopnje teže inkontinence seča (Obkrožite ustrezno stopnjo!)			
	blaga	srednja	težka	inkontinenca

4. Obseg pasu _____ cm***

*Epolnite ob prvem predpisu, oz. prvič, ko znova predpišete medicinskotehnični pripomoček iz inkontinenčnega programa. Vpnite ali shranite v bolnikov zdravstveni karton. V medicinski dokumentaciji ob vsakem predpisu preverite stopnjo teže urinske inkontinence in mjno vedno zapišite besedilo, ki upošteva pogostost in količino uhajanja vode ter končno oceno stopnje inkontinence: »Bolniku (še vedno) [KAKO POGOSTO – Glej 1!]) uide [NEKAJ KAPLJIC URINA ali URIN V CURKU – Glej 2!]. – [OBLIKA – Glej 3!]) inkontinenca.«

Ocena stopnje inkontinence je **zmnožek ocen obeh odgovora na prvo in drugo vprašanje

***Epolnimo pri bolnikih, ki uporabljajo plenice.

0 = suh brez inkontinence

1-2 = blaga inkontinenca

3-4 = srednja inkontinenca

6-8 = teška inkontinenca

Vir: Seznam medicinskih pripomočkov s šifrantom, medicinskimi kriteriji, pooblastili, postopki in cenovnimi standardi.

<http://www.zzs.si/zzs/info/egradiva.nsf/DFDC914987E44E2AC1257353003EC73A?OpenDocument>

Obrazci in navodila

- Različni obrazci: <http://www.drmed.org/obrazci/>
- Register kroničnih bolnikov:
<http://www.mf.uni-lj.si/dokumenti/9474f5a40c6de94548428923c9a15f7f.pdf>
- Navodila za bolnike: <http://www.drmed.org/navodila-za-bolnike/>
- Priročnik Diagnostične preiskave:
<http://www.drmed.org/zborniki-ucnih-delavnic/>
- Mnenja strokovnega sveta za družinsko medicino:
<http://www.drmed.org/mnenja/>
- Pravila obveznega zdravstvenega zavarovanja:
<http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?sop=1994-01-2855>
- Seznam telesnih okvar:
http://www.invalidigoriske.si/mma/seznam_telesnih_okvar/2011032217545867/
<http://www.zpiz.si/cms/?ids=content&inf=405>
- Pravila o predpisu MTP:
<http://www.zzzs.si/zzzs/info/egradiva.nsf/o/DFDC914987E44E2AC1257353003EC73A?OpenDocument>

Seznami oz. 'registri'

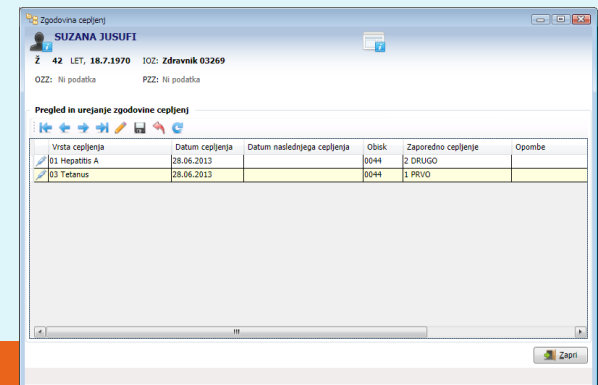
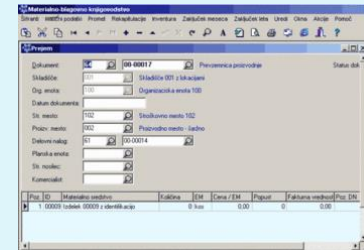
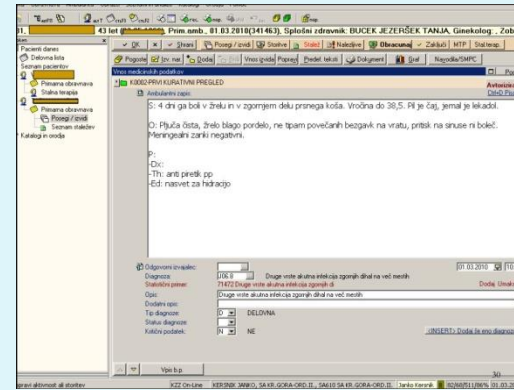

- seznam registriranih bolnikov - po spolu in starosti (uporabljamo za presejanje, cepljenje...)
- seznam kroničnih bolezni in stanj pri posameznih bolnikih – v bolnikovi medicinski dokumentaciji (obrazec 8,401 – priloga)
- sezname določenih
  - stanj (kajenje, antikoagulantno zdravljenje, uporaba benzodiazepinov, cepljeni proti tetanusu, gripi..., KVO > 20 %, po nekaterih operacijah...)
  - bolezni (KOPB, astma, sladkorna, hipertenzija, BHP, rak, putika, depresija, bolezni ščitnice, shizofrenija, migrena...)

Promedica, IRIS, DDM, Hipokrat, Birpis ...

- računalniški program bi nam moral omogočiti:
  - register na klik
  - opomnike
  - z nekaj kliki odgovor na vprašanje: Kolikšen procent mojih diabetikov ima HbA1c pod 7%?
  - avtomatsko opozorilo ob alergijah, interakcijah
  - ...

Izpit iz družinske medicine

- predhodno poročilo
  - ✦ **poročilo o** okolju in **opredeljenih osebah**
  - ✦ podatki o ambulanti
  - ✦ **poročilo o družinah**
  - ✦ **zagotavljanje kakovosti** (predpisovanje zdravil, BS, preventiva)
  - ✦ zdravstvenovzgojno gradivo
- obisk ambulante
  - ✦ ogled ambulante
  - ✦ **pregled kartotek**
  - ✦ delo z bolniki
- pisni izpit
- praktični izpit – OSCE
- pisni izpit – MEQ
- ustni izpit
  - ✦ **prikaz 5 bolnikov iz prakse**
  - ✦ teoretična vprašanja

Kako izberete bolnike?

- bolnike izberete med bolniki glavnega ali neposrednega mentorja, kar je odvisno od tega, v kateri ambulanti boste delali večino časa
- ni pomembno ali boste sodelovali pri čisto vseh obravnavah
- ker imate seznam, boste občasno v zdravstvenem kartonu in pri mentorju preverili bolnikovo stanje

Delo v ambulanti dokumentiraj!

- pisanje v karton
  - *Kar ni zapisano, ni bilo narejeno.*
  - Pomanjkljivo vodena zdrav. dokumentacija pomeni strokovno napako kot katerikoli nepravilno izvršen akt zdravljenja.
- karton je s svojo vsebino najpomembnejši strokovni in sodnomedicinski dokument
- vsebina kartona je last bolnika, sam karton je last zdravnika
- bolnik ima pravico kadarkoli, in brez dodatnega pojasnila, do prepisa ali kopije kartona, ne pa do odnašanja originalnega kartona

Zapisi v kartoteki

- prevladujejo podatki o anamnezi in statusu
- pogosto ni jasnega načrta zdravljenja
- kakovost zapisa niha tudi pri istem zdravniku

- ‘po moje’
- SOAP

SOAP

S: bolnikove izjave

O: vse ugotovitve, ki odstopajo od “normale” + vse ugotovitve, ki so normalne, pa bi lahko bile patološke

A: ocena oz. diagnoza

P: (načrt diagnostike, ukrepanja in svetovanja)

Dx: diagnostični postopki

Th: načrt zdravljenja

Ed: nasveti, izobraževanje bolnika

SOAP

S: 3 dni ga vse ga boli, vročina do 38 stopinj, kašlja ne, drugih težav ne navaja, danes ni šel v službo

O: pordelo žrelo, bezgavke na vratu niso povečane ali boleče, TT=37,2°C

A: J06.8 Infekcija zgornjih dihal

P:

Dx: -

Th: uživanje tekočin, analgoantipiretik pp

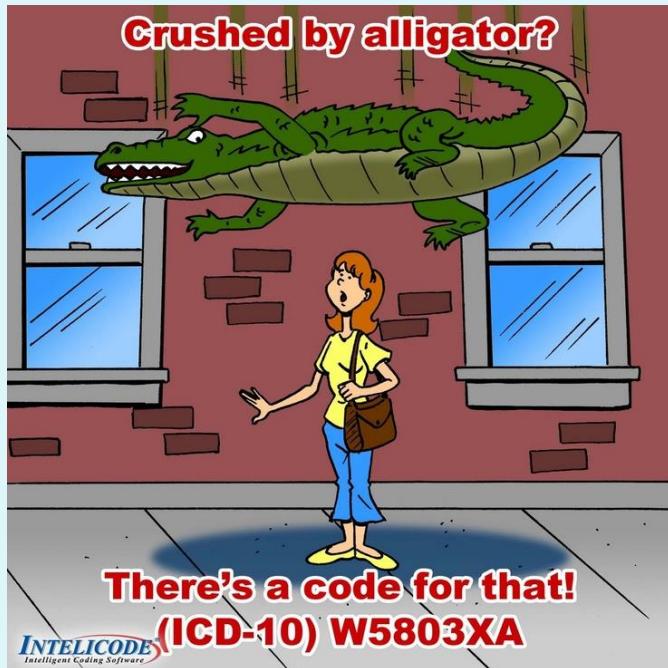
Ed: nasvet za počitek, ev. kontrola, če pride do poslabšanja ali če se v enem tednu stanje ne izboljša, BS 3 dni

MKB klasifikacija

- <https://sl.wikipedia.org/wiki/MKB-10>
- <https://mediately.co/si/icd/>

R46.7

Pretirana zgovornost in podobni, nevažni detajli, ki zatemnijo vzrok za obisk

V95.4

Oseba, poškodovana v nezgodi vesoljskega plovila

Bolniki vedno želijo dobiti odgovor na tri bistvena vprašanja:

- Ali je to, kar imam, resno?
  - poizvemo o bolnikovih bojaznih
- Kakšno bolezen imam?
  - *'Diagnosis in family medicine is a rare event.'*
  - namignemo, da gre za naslednje možnosti ..., domnevate, da gre najverjetneje za ..., v primeru, da gre za ..., bo potekalo takole ... in naj bolnik tako ravna ...
- Ali je ozdravljivo?
  - povemo, da se stanje da obladovati

Kje najti pomoč?

- mentor
  - regijski koordinator
- knjige
  - Družinska medicina, 2012;
sklop poglavij *Sporazumevanje in Tehnike*
- smernice
- konziliarni/dežurni kolegi
- povezava s kolegi v svoji skupini, v drugih specializacijah
- vključitev v ZZDM, Praktik.um

Moduli

- niso izguba časa
- večina 'domačih nalog' se potrebuje na koncu za izpit
- dajo znanje in zagon za pravilno delo
- 'Balintove' skupine

